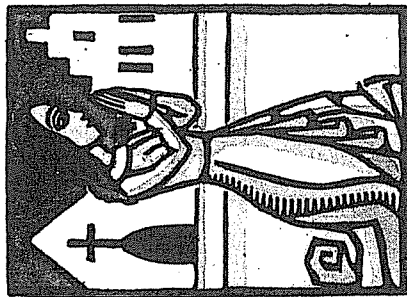
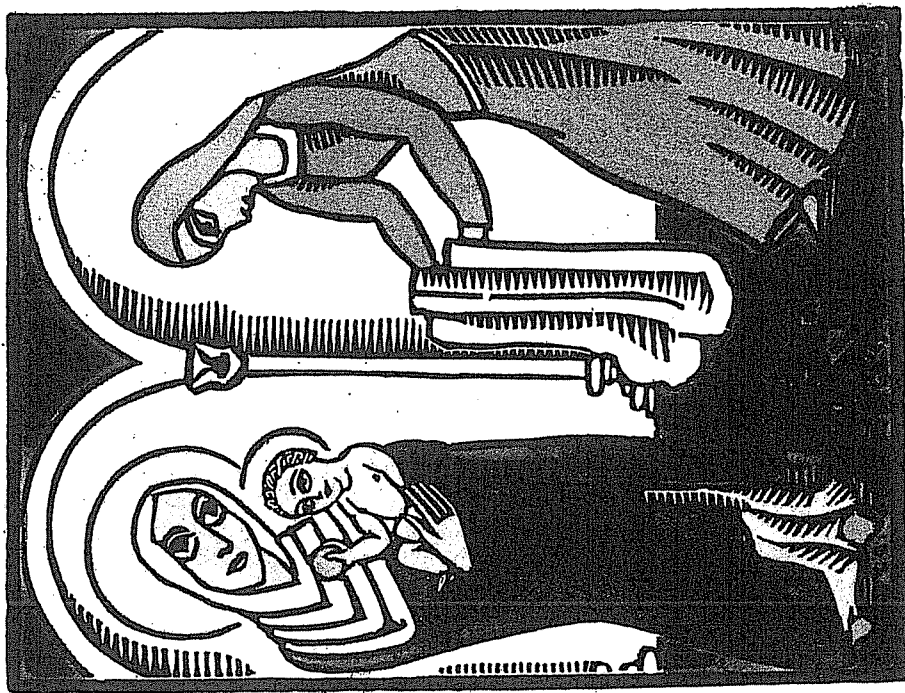

SESTRA BEATRICE

BRABANTSKA LEGENDA

SVATÝ KOPEČEK L. P. MCMXXXIII

S E S T R A B E A T R I C E

Tuto legendu

z C. G. N. de Vooysovy sbírky

MIDDELNEDERLANDSE MARIALEGENDEN

(Leyden 1903)

přeložil

OTTO F. BABLER

(Překlad vyšel původně v časopise „Archa“,
roč. X, Olomouc 1922.)

Ilustroval

VICTOR STUYVAERT

Vydáno v březnu léta Páně 1933 jakožto prvý svazek edice

HELIOTROP

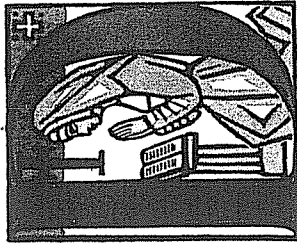
kterou na Svatém Kopečku zabíjí překladař,

v počtu 40 výštek, z nichž

tento má číslo

8

A V E M A R I A , G R A T I A P L E N A I

ÁVNO kdysi žila řeholnice jménem Beatrice, která velmi zbožně sloužila Marii, Matce Boží. To však mrzelo ďábla; i pokoušel ji dlouho jinochem, jenž byl velmi bohat a jež znala už od mládí. Jeptiška odolala dlouho pokušení; ale konečně přemohl ji ďábel a povaha těla, takže pozvala jinocha tajnými dopisy. - On tedy přišel k ní; i jeho ďábel pokoušel, takže se domluvili, že ona s ním z kláštera uprchne do cizích zemí. Ustanovila mu den a dobu, kdy měl přijít, a řekla mu, aby přinesl s sebou šaty, jež by jí slušely.

Jinoch odešel a dal ušít šaty a jinou ženskou ozdobu ze zlata a drahokamů a podobné věci, jež se ženám líbí. Pak prodal svoji zemi a svůj majetek a vzal si peníze a jednoho koně.

A v noci, kterou mu určila, přišel zase se šatstvem a drahokamy a se svým koněm.

Sestra Beatrice bděla a přišla k mladíkovi, neboť byla vrátanou, takže měla všechny klíče. Rozmlouvali tam spolu, a ďábel pokoušel je neustále. I řekla jeptiška jinochovi:

„Jdi z kláštera, já přijdu za tebou.“

Pak otevřela všechny dveře a vešla do kaple před svatostánek; tam žalovala Bohu, do jakého velikého pokušení přišla, a prosíla ho o milost, aby tomuto pokušení mohla odolati. Ale v srdci svém se nedovedla upokojit; a bylo jí, jako by měla shořeti ve své říze. Potom zašla před oltář Naší Paní Matky Boží a vzdychala tam a plakala a prosíla o milost, aby ji Panna Maria ráčila uchrániti před velikým hříchem a před velikou hanbou.

Ale ďábel neustále vzbuzoval její tělesnou lásku, takže vysvlekla svoji kutnu a položila ji na oltář před obraz Matky Boží. A klíče pověsila taktéž před tento obraz, aby je sestry snáze našly. Poručila Panně Marii svoji službu a vyšla z kláštera.

Šla k jinochovi a našla tam šaty a drahokamy, jež vzala na sebe. Pak odešli spolu a její koňmo celou noc.

Když se počalo rozednívatí, pravila jeptiška: „Ó, kéž bych byla v klášteře, teď bych tam zvonila k ranní mši. Ale nyní jsem na cestě, které budu, domnívám se, brzy litovati, neboť svět je klamný.“

Tu pravil mladík:

„Drahá přítelkyně, neboj se, že bych tě kdy mohl opustiti, neboť jsem vzal s sebou pět liber zlata na živobyť; proto se neodloučím od tebe, dokud nás neodloučí smrt.“

Tak jezdili ze země do země, až přijeli do města, které se jim oboum líbilo. Tam zůstali a bydleli tam sedm let a měli dvě děti. A za těch sedm let projedli peníze, prodali šperky. Přišly do země drahé časy, takže si nemohli nikde nic vypůjčiti - i trpěli velkou bídou.

Tu opustil muž ji a její děti ve veliké nouzi a vrátil se do své země. Beatrice plakala a bědovala řkouc:

„Teď se mi stalo tak, jak jsem se obávala!“

A nevěděla, co by měla činiti, aby pro své děti vydělala chléb. Tu ji ďábel zas pokoušel, sváděje ji k ještě horším hříchům, a přivedl ji tak daleko, že svým tělem vydělávala peníze, jimiž živila sebe i své děti. A v tomto hřichu, že náležela všem mužům, žila ještě sedm let. Ale jakkoli v hřichu žila, vždy sloužila Matce Boží, modlíc se denně sedm Zdrávas, a prosila Ji i Otce Nebeského o to, aby se nad ní smilovali a osvobodili ji od hříchů.

Po čtrnácti letech dostalo se jí milosti a poznání tak, že by se byla radši dala zabít, než aby svým tělem ještě hřešila. Litovala svých hříchů velice, plakala dnem i nocí, takže měla málo kdy suché oči. Přemýšlela, jak mnoho a těžce hřešila, a doufala v milosrdenství Boží a Panny Marie, Matky Jeho, že se jí prominou její viny.

I šla nazpátek do rodné země, aby vyhledala onen klášter, z něhož odešla. Nakonec přišla tam, kde dříve bydlívala. Večer prosila blízko kláštera u jakési vdovy o nocleh. Ta vyzvala ji, aby vstoupila, dala jménem Páně nocleh jí

i jejím dětem a pohostila je jídlem i pitím, jak jí tím Bůh obdařil.

Beatrice tázala se jí po stavu kláštera. Vdova odpověděla, že je to ctný klášter, bohatý majetkem a ctihodný životem. Tu řekla Beatrice:

„Slyšela jsem ondy o vrátané tohoto kláštera, že před několika lety uprchla z něho, a že se o ní neví, kde je.“

Tu se vdova rozhněvala a pravila:

„Mlčte a nemluvte tak o vrátané, sice vám nedám noclehu; neboť vrátaná je nejlepší ze všech sester a slouží už po dvacet let poctivě, a její život je čestný a vzorný.“

Tu ptala se Beatrice, kdo byli otcem a matkou vrátané. A vdova jí jmenovala její vlastní rodiče. I podivila se Beatrice velice a nevěděla, co na to říci. Šla a uložila děti na lože, klesla před ně a hořce plakala. Prosila Pána a Matku Jeho o smilování a za odpuštění hříchů. Jsouc tak ponořena v modlitbu, usnula. Měla zjevení, a zdálo se jí, že k ní kdosi takto mluvil:

„Ó ženo, mnoho jsi už litovala, plakala a o milost prosila. Bůh milostivý smiloval se nyní

nad tebou, neboť Matka Jeho přimlouvala se za tebe. Nuže vstaň a jdi do kláštera, najdeš tam všechny dveře otevřené; šaty, které jsi svlékla, když jsi s mladíkem uprchlá, leží před oltářem Panny Marie, a klíče visí před Jejím obrazem. Královna nebeská konala za tebe službu vrátne po celých těch čtrnáct let, a nikdo tě v klášteře nepostrádal. Proto jdi rychle do kláštera; nenajdeš nikoho na svém loži - a počni znova konati svoji službu."

Tu zmizelo zjevení, a Beatrice přemýšlela o tom, zda to byl hlas Boží, co slyšela, či láká ní pokušitelovo; neboť si myslila, kdyby přišla do kláštera, a tam ji chytíli jako zlodějku, že by z toho měla ještě horší hanbu; a k tomu že ji ďábel chce svést, nechtěje dopustit, aby se opět dostala k své někdejší službě. Avšak Beatrice se modlíla k Bohu a k Panně Marii, aby se, byl-li to hlas Boží, ozval po druhé a po třetí, by nebyla klamána ďáblem.

Druhé noci ozval se hlas opět a pravil, aby šla do kláštera a zase konala svou službu, jak jí to přikázal sám Bůh a Jeho Matka.

Beatrice pořád ještě pochybovala, myslíc, že je to mámení ďáblovo, a modlíla se, aby se jí hlas, pocházel-li od Pána, ozval ještě po třetí.

Třetí noci ozval se jí hlas s velikou jasností a pravil jí:

„Bůh a Panna Maria rozkazují ti, abys beze všeho strachu šla do kláštera."

Tu hlas umlkl, a ona uvěřila, že to byl hlas Boží. Svlékla svoje roucha, pokryla jimi děti, políbila je na čelo, poručila je Pánu Bohu do ochrany a plačíc odcházela do kláštera.

Když došla ke klášteru, našla bránu otevřenou. Vešla, zavřela za sebou, šla dále klášterem a našla tam všechny dveře otevřené; vstoupila do kaple a zde našla svou řízu před oltářem Mariiným. Ustrojila se do ní. Tu spatřila před obrazem Matky Boží klíče kláštera; i vzala je k sobě, klekla před oltář a odříkávala zbožně svoji modlitbu. Pak šla do sakristie, vzala knihu a odnesla ji na hlavní oltář, jak bylo třeba. Vtom zaslechla s orloje, že je čas, aby zvonila k ranní mši. Šla tedy k zvonu, zvonila a prosila Pána Boha a Matku Jeho o milost.

I přišly jeptišky a zpívaly při mši, jako obvykle; a Beatrice rděla se hanbou. Ale nikdo o ní ničeho nevěděl, neboť Matka Boží za ni vykonávala službu a zastávala ji svědomitě.

Beatrice zase s pílí konala svoji službu jako dříve a sloužila Bohu a Matce Jeho s velikou zbožností.

Ráno, když se rozednilo a vdova vstala, našla děti, ležící na posteli, pokryté matčinými šaty, ale matky tu nebylo, a nikdo netušil, kam se poděla. Vdova měla soucit s dětmi a nevěděla, co s nimi počít; nakonec si usmyslela, že půjde s nimi do kláštera k abatysi. A vypravovala jí, jak dala nocleh jakési ženě, jak ta žena utekla, zanechavši svoje děti. Abatyše viděla, že děti jsou hezké a dobře ustrojené. I pravila vdově:

„Chovej děti u sebe a posílej je každý den do kláštera, my budeme jim dávat jídlo a pítí a čehokoli jim bude potřeba; starej se o ně, a dobře ti to oplátíme.“

Tu je vdova vzala s sebou a starala se o ně; a jejich matka byla ráda, když viděla, že je o její děti postaráno.

I žila tam a plakala dnem i nocí pro veliké hříchy, jež byla spáchala; ale styděla se a nemohla se odhodlati, aby se vyzpovídala.

Brzy potom přišel opat na prohlídku, zda se nestalo nic, co by bylo třeba napravit. Když přišel, byla Beatrice v rozpacích; neboť tehdy, když hřešila, ďábel jí vzal stud, ale nyní opět způsobil, že se styděla vyzpovídati se z těch hříchů. Když tak dlela se svými pochybnostmi v kapli a modlila se, spatřila bílé oděného mladíka, an tu jde mimo; v náručí měl mrtvé dítě a hrál si pro toto dítě červeným jablkem, jež házel do výše a zase chytal.

Tu pravila Beatrice mladíkovi:

„Proč si hraješ pro to mrtvé dítě, když ono se z toho nemůže radovati?“

Mladík odpověděl:

„Ženo, máš pravdu; dítě neví o mé hře. Tak neví ani Pán o tvých modlitbách, tvém postu a o tvých slzách, pokud jsi se nevyzpovídala. Ale říkám tobě: Jdi k opatovi a vyzpovídej se mu ze svých hříchů, jakkoli jsou veliké a haněbné; a řekni mu také o milosti, jaké se ti

dostalo od Panny Marie, a on ti pak dá svaté rozhršení."

Tu mladík zmizel.

Ráno šla Beatrice k opatovi, zda by nechtěl vyslechnouti její zpověď. On svolil. Ona pak poklekla před něho a vyzpovídala své hříchy plačíc a s hořkou lítostí v srdci od začátku až ke konci. Jak hříšně živořila a měla dvě děti, bydlíc mimo klášter. Pak vyzpověděla i milost, jaké se jí dostalo tím, že Marie, Matka Boží, čtrnáct let za ni konala službu, i to, jak se jí zjevil onen mladík.

Tu pravil opat:

„Chválen a blahoslaven budíž Pán a Marie, Jeho Matka, kteří tě tak dobrotivě opatrovali. Já pak tě osvobozuji od všech hříchů, z nichž jsi se vyzpovídala."

A řekl jí, že udělá z její zpovědi kázání; nikdo nebude vědět, která jeptiška to byla, ale ten krásný zázrak, jež Matka Boží udělala, ten nesmí zůstatí utajen.

I měl opat v klášteře kázání a vyprávěl, jak se to všechno stalo, aby také ostatní hříšníci

s důvěrou sloužili Marii, Matce Boží, a aby neupadali v zoufalství. Potom se zas navrátil do svého kláštera a vzal oba jeptiščiny chlapce s sebou; oblekl oba v mnišská roucha, a oni v tom klášteře zůstali, sloužíce Bohu.

Sestra Beatrice děkovala Pánu a Matce Jeho a velebila Je za to, že to s ní přivedli k tak dobrému konci; byla Jim oddána celý život a zemřela blaženě.